

**Міжнародний гуманітарний університет
Факультет медицини та громадського здоров'я
Кафедра внутрішніх хвороб**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Основи сексології та сексопатології**

Галузь знань	22 «Охорона здоров'я»
Спеціальність	222 «Медицина»
Назва освітньої програми	Медицина
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail
доцент кафедри внутрішніх хвороб, к.мед.н. Гнідой Ігор Михайлович	+38(066) 422 85 90	igor.gnidoy.mgu@gmail.com

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «**Основи сексології та сексопатології**» є складовою вибіркової компоненти освітньо-професійної програми професійної підготовки, вивчається студентами зі спеціальності 222 «Медицина» кваліфікації освітньої «Магістр медицини», кваліфікації професійної «Лікар» протягом 4-го року навчання. Семестр: VII. Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою організації навчального процесу (ЄКТС).

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи сексології та сексопатології» є набуття студентами теоретичних знань, практичних навичок первинної діагностики, лікування, профілактики сексологічних розладів, психосоціальної реабілітації пацієнтів з сексологічними розладами..

Передумови для вивчення дисципліни: латинська мова та медична термінологія і інші дисципліни циклу загальної підготовки; анатомія людини; гістологія, цитологія та ембріологія; фізіологія людини; патоморфологія і патофізіологія та інші дисципліни згідно освітньої програми.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ ПРОГРАМНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

У процесі реалізації програми дисципліни «Основи сексології та сексопатології» формуються наступні компетентності із передбачених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності в галузі охорони здоров'я зі спеціальності «Медицина», або у процесі навчання, що передбачає здійснення діагностичного пошуку і характеризується комплексністю та складністю умов та вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Знання і розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК7. Здатність до міжособистісної взаємодії та праці в команді.

ЗК11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.

ЗК12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Спеціальні (фахові) компетентності (ФК)

ФК1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.

ФК5. Здатність до визначення принципів та характеру лікування, реабілітації та профілактики захворювань.

ФК12. Навички консультування з питань планування сім'ї та підбору методу контрацепції.

ФК13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних, профілактичних, зокрема протиепідемічних, заходів.

ФК14. Здатність до проведення експертизи працездатності.

ФК15. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК16. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

ФК22. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.

Навчальна дисципліна «Основи сексології та сексопатології» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

ПРН2. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз захворювання (за списком 2).

ПРН3. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4),

- враховуючи вік пацієнта.
- ПРН4. Встановлювати остаточний клінічний діагноз шляхом прийняття обґрунтованого рішення та аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики, дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, під контролем лікаря-керівника в умовах закладу охорони здоров'я (за списком 2).
- ПРН5. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).
- ПРН7. Визначати характер та принципи лікування хворих (консервативне, оперативне) із захворюваннями (за списком 2), враховуючи вік пацієнта, в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами та на етапах медичної евакуації, в т.ч. у польових умовах, на підставі попереднього клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, у разі необхідності розширення стандартної схеми вміння обґрунтувати персоналізовані рекомендації під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи.
- ПРН20. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.
- ПРН21. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.
- ПРН24. Діяти у професійній сфері з урахуванням власної свободи і безпеки у співпраці й порозумінні з членами соціуму; вміння приймати рішення і нести за них відповідальність, ефективно працювати в команді.

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

Знати:

Етіологію, патогенез, типи перебігу та клінічні прояви основних сексологічних розладів.

Уміти:

Визначати попередній діагноз сексологічних розладів.

Визначати тактику ведення хворих з сексологічними розладами.

Використовувати методи профілактики психічних та психосоматичних розладів.

Використовувати психотерапевтичні методи лікування сексологічних захворювань.

Навички:

1. Збір сексологічного анамнезу у чоловіків.
2. Збір сексологічного анамнезу у жінок.
3. Оцінка анатомічної структури статевої системи жінки.
4. Оцінка анатомічної структури статевої системи чоловіка.
5. Оцінка темпів статевого розвитку чоловіків.
6. Оцінка темпів статевого розвитку жінок.
7. Оцінка функціонального стану яєчок, що включає їхню гіпофункцію.
8. Оцінка вікових порушень у гормональному обміні.
9. Володіння методами клінічної та лабораторної оцінки пацієнтів з сексуальною девіацією.
10. Володіння методами медико-судової експертизи сексологічних пацієнтів та сексологічних злочинів.

11. Володіння методами клінічного обстеження чоловіків із сексуальними розладами.
12. Оцінка результатів лабораторної діагностики сексуальних розладів у чоловіків.
13. Володіння методами клінічного обстеження чоловіків із сексуальними розладами при захворюваннях статевих органів чоловіків та надання їм допомоги.
14. Володіння методами клінічного обстеження у жінок з сексуальними порушеннями.
15. Вибір методів лікування сексуальних розладів у жінок.
16. Вибір методів лікування сексуальних розладів у чоловіків.
17. Володіння методом психотерапевтичної бесіди з сексологічними пацієнтами та партнерською парою.

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	14	28	78	4	7	Вибіркова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви тем	Кількість годин			
		усього	у тому числі		
			лекц.	семін	сам. роб.
1	Предмет та завдання вивчення основ сексології та сексопатології. Історія сексології.	8	1	2	5
2	Біологічне забезпечення сексуальності.	8	1	2	5
3	Соціальне та психологічне забезпечення сексуальності.	8	1	2	5
4	Розвиток сексуальності людини. Девіація психосексуального розвитку.	8	1	2	5
5	Поняття про сексуальну норму і сексуальну дисгармонію.	8	1	2	5
6	Судова сексопатологія.	8	1	2	5
7	Сексуальні розлади у чоловіків.	8	1	2	5
8	Сексуальні розлади у жінок.	8	1	2	5
9	Етіологічні фактори і патогенетичні механізми порушень сексуального здоров'я.	8	1	2	5
10	Діагностика порушень сексуального здоров'я.	8	1	2	5
11	Корекція порушень сексуального здоров'я.	8	1	2	5
12	Вікові особливості проявів сексуальності. Етика та деонтологія в медичній сексології.	8	1	2	5
13	Планування сім'ї.	8	1	2	5
14	Сексопатологія та організація сексологічної допомоги.	18	1	2	13

Усього з дисципліни	120	14	28	78
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ - ЗАЛІК				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Студенти отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи он-лайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, студенти отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

6. ПИТАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Предмет та завдання вивчення основ сексології та сексопатології. Історія сексології.
Предмет основ сексології та сексопатології в структурі міждисциплінарних знань.
Історія та сучасний період сексології.
Структура та організаційні принципи сексопатологічної та андрологічної служби в Україні.

Тема 2. Біологічне забезпечення сексуальності.
Анатомія та фізіологія статевих органів чоловіка.
Анатомія та фізіологія статевих органів жінки.
Основи генетики, успадкування, диференціації статі.
Основні ендокринні процеси в організмі і гормональне забезпечення статевої функції.
Роль біоритмів у регуляції сексуальної функції.
Сексуальне здоров'я та сексуальна гармонія.

Тема 3. Соціальне та психологічне забезпечення сексуальності.
Соціальне забезпечення сексуальності.
Роль морально-етичних та естетичних факторів у шлюбній гармонії.
Роль сексуальної освіти в забезпеченні сексуального здоров'я.
Психологічне забезпечення сексуальності. Характеристика особистості та її зв'язок з сексуальністю.
Соціально-психологічне забезпечення сексуальності. Характеристика міжособистисних відношень подружжя.

Тема 4. Розвиток сексуальності людини. Девіація психосексуального розвитку.
Основні етапи формування сексуальності людини.
Порушення формування сексуальності як причина статевих розладів та девіацій.
Порушення диференціації статі. Агенезія гонад. Дисгенезія гонад. Функціональна патологія гонад.
Порушення темпів пубертатного розвитку. Передчасний соматосексуальний розвиток.
Уповільнений соматосексуальний розвиток. Ретардація психосексуального розвитку.

Порушення статевого самоусвідомлення. Порушення статерольової поведінки. Порушення психосексуальної орієнтації. Сексуальна дезадаптація. Соціокультурна форма сексуальної дезадаптації. Статерольова форма сексуальної дезадаптації. Комунікативна форма сексуальної дезадаптації. Сексуальна аверсія. Конституційна форма сексуальної дезадаптації. Біоритмічна форма сексуальної дезадаптації. Віргогамія.

Тема 5. Поняття про сексуальну норму і сексуальну дисгармонію.

Психофізіологічні характеристики сексуальності чоловіка та жінки.

Сексуально-еротична адаптація статей.

Статевий акт. Попередній та заключний періоди статевого акту.

Гігієна та психогігієна статевого життя. Гігієна тіла та сексуально-еротичних контактів. Психогігієна шлюбу. Рекомендоване харчування.

Складові сімейно-сексуальної гармонії та дисгармонії.

Аналіз сексуальної гармонії подружньої пари.

Сексуальні дисгармонії подружньої пари, їх класифікація. Методи психотерапевтичної корекції сімейної сексуальної дисгармонії.

Тема 6. Судова сексопатологія.

Медичні, юридичні, соціальні аспекти сексуальних злочинів.

Психотерапевтична і невідкладна медична допомога при сексуальних збоченнях, звабах, зґвалтуваннях (жінок, чоловіків, дітей).

Профілактика сексуальних злочинів.

Тема 7. Сексуальні розлади у чоловіків.

Класифікація сексуальних розладів у чоловіків.

Псевдоімпотенція.

Психогенний та органічний копулятивний розлад.

Змішані сексуальні розлади.

Патологічна мастурбація.

Сексуальні розлади, обумовлені ендокринними порушеннями.

Сексуальні розлади, обумовлені ураженням нервової системи.

Сексуальні розлади при психопатії. Сексуальні розлади при неврозах. Сексуальні розлади, обумовлені психічними розладами, алкоголізмом, прийомом наркотиків.

Сексуальні розлади, обумовлені урологічними захворюваннями. Сексуальні дисфункції внаслідок гіпоспадії, епіспадії, порушення розвитку статевого члена, захворювань передміхурової залози, приапізму, хвороби Пейроні.

Сексуальні розлади, обумовлені серцево-судинними, соматичними захворюваннями, цукровим діабетом.

Тема 8. Сексуальні розлади у жінок.

Класифікація сексуальних розладів у жінок.

Сексуальна дезадаптація.

Статева холодність. Психогенні, конституційні, ретардаційні, симптоматичні, дієнцефальні, ендокринні, генітально-рецептивні форми сексуальної дисфункції.

Гіперсексуальність у жінок.
Статеві неврози у жінок.
Патологічна мастурбація у жінок.
Сексуальні розлади, обумовлені ендокринними порушеннями у жінок.
Сексуальні розлади, обумовлені ураженням нервової системи у жінок.
Сексуальні розлади при психопатії у жінок. Сексуальні розлади при неврозах. Сексуальні розлади, обумовлені психічними розладами, алкоголізмом, прийомом наркотиків.
Сексуальні розлади, обумовлені запальними процесами геніталій.

Тема 9. Етіологічні фактори і патогенетичні механізми порушень сексуального здоров'я. Порушення мотивації сексуальної поведінки. Причини та умови розладів сексуального здоров'я. Роль соціальних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль психологічних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль соціо-психологічних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль медико-біологічних (анатоמו-фізіологічних) факторів у генезі порушень сексуального здоров'я. Психосоматичні співвідношення при порушенні сексуального здоров'я. Класифікація порушень сексуального здоров'я. Семіотика порушень сексуального здоров'я. Симптоми і синдроми сексуальних розладів. Сексуальні комплекси і міфи. Психопатологічні синдроми. Емоційні розлади. Розлади процесу мислення. Імпульсивні прояви. Нав'язливі прояви. Іпохондричні синдроми.

Тема 10. Діагностика порушень сексуального здоров'я. Методи сексологічного обстеження чоловіків та жінок. Метод визначення рівня психологічної, соціально-психологічної та сексуально-поведінкової адаптації подружжя. Додаткові методи обстеження пацієнтів. Карта сексологічного обстеження шлюбної пари. Системно-структурний аналіз сексуального здоров'я.

Тема 11. Корекція порушень сексуального здоров'я. Корекція психологічної та соціально-психологічної дезадаптації подружжя. Медикаментозне лікування сексуальних розладів. Фізіотерапія сексуальних розладів. Лікувальна фізкультура. Допоміжні та хірургічні методи лікування. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я та питання деонтології. Система і принципи психопрофілактики. Психопрофілактика сексуальної дисфункції у чоловіків та жінок. Психопрофілактика сексуальної дисгармонії шлюбної пари.

Тема 12. Вікові особливості проявів сексуальності. Етика та деонтологія в медичній сексології.

Особливості проявів фізіологічної та сексуально-патологічної поведінки за умов становлення сексуальності дитини.
Особливості геронотологічної сексопатології в аспекті сексуальних проявів та адаптації. Діагностика, лікування та профілактика.
Психологічні та характерологічні особливості людини з проявами копулятивної дисфункції.
Основні етичні та деонтологічні прийоми в роботі з сексологічними хворими та їх особливість.

Тема 13. Планування сім'ї.

Актуальність проблеми в Україні. Законодавство про проблеми сімей та молоді.
Контрацепція. Профілактика ЗПСШ та СНІДу.
Безплідність подружньої пари.
Класифікація; діагностика, принципи лікування, профілактика.

Тема 14. Сексопатологія та організація сексологічної допомоги.

Епідеміологія, фактори ризику, причини і умови виникнення порушень і девіацій сексуального здоров'я.
Прояви і перебіг сексопатологічних порушень.
Основні закономірності формування сексопатологічних симптомів і синдромів.
Патогенез і класифікація сексуальних розладів, загальні принципи їх лікування і профілактики.
Основні прояви сексуальних розладів у жінок та чоловіків.
Класифікація статевих розладів. Принципи діагностики сексопатологічних захворювань.
Критерії діагностики копулятивних дисфункцій.
Сексуальні девіації. Актуальність проблеми статевих збочень.
Поняття фізіологічних проявів в сексології, класифікація перверсій та девіацій, організаційні, медичні та юридичні аспекти проблеми.
Психотерапевтична корекція за традиційними та нетрадиційними методами та методиками.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

До самостійної роботи студентів щодо вивчення дисципліни «Основи сексології та сексопатології» включаються:

1. Знайомство з науковою та навчальною літературою відповідно зазначених у програмі тем.
2. Опрацювання лекційного матеріалу.
3. Підготовка до практичних занять.
4. Консультації з викладачем протягом семестру.
5. Самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни.
6. Підготовка та виконання індивідуальних завдань у вигляді есе, рефератів тощо.
7. Підготовка до підсумкового контролю.
8. Тематика та питання до самостійної підготовки та індивідуальних завдань збігаються з такими до практичних занять.

8. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Робоча програма навчальної дисципліни передбачає наступні види та методи контролю:

Види контролю	Складові оцінювання
---------------	---------------------

поточний контроль , який здійснюється у ході: проведення практичних занять, виконання індивідуального завдання; проведення консультацій та відпрацювань.	50%
підсумковий контроль , який здійснюється у ході проведення заліку.	50%

Методи діагностики знань (контролю)	фронтальне опитування; наукова доповідь, реферати, усне повідомлення, індивідуальне опитування; робота у групах; ділова гра, розв'язання ситуаційних завдань, кейсів, практичних завдань, залік
--	---

Питання до заліку

1. Предмет медичної сексології та сексопатології в структурі міждисциплінарних знань.
2. Структура та організаційні принципи сексопатологічної та андрологічної служби в Україні. Історія та сучасний період сексології.
3. Основні етапи формування сексуальності. Порушення формування сексуальності як причина статевої розладів та девіацій.
4. Соціальне забезпечення сексуальності. Роль морально-етичних та естетичних факторів в шлюбній гармонії. Роль сексуальної освіти в забезпеченні сексуального здоров'я.
5. Психологічне забезпечення сексуальності. Характеристика особистості та її зв'язок з сексуальністю.
6. Соціально-психологічне забезпечення сексуальності. Характеристика міжособистисних відношень подружжя.
7. Біологічне забезпечення сексуальності. Основи генетики, успадкування, диференціації статі.
8. Основні ендокринні процеси в організмі і гормональне забезпечення статевої функції.
9. Анатомія та фізіологія статевих органів чоловіка.
10. Анатомія та фізіологія статевих органів жінки.
11. Роль біоритмів у регуляції сексуальної функції.
12. Сексуальне здоров'я та сексуальна гармонія.
13. Розвиток сексуальності людини.
14. Поняття про сексуальну норму.
15. Психофізіологічні характеристики сексуальності чоловіка та жінки.
16. Сексуально-еротична адаптація статей.
17. Статевий акт. Попередній та заключний періоди статевого акту.
18. Гігієна та психогігієна статевого життя. Гігієна тіла та сексуально-еротичних контактів. Психогігієна шлюбу. Рекомендоване харчування.
19. Порушення диференціації статі. Агенезія гонад. Дисгенезія гонад. Функціональна патологія гонад.
20. Порушення темпів пубертатного розвитку. Передчасний соматосексуальний розвиток.
21. Уповільнений соматосексуальний розвиток. Ретардація психосексуального розвитку.
22. Девіація психосексуального розвитку. Порушення статевого самоусвідомлення. Порушення статерольової поведінки. Порушення психосексуальної орієнтації.
23. Сексуальна дезадаптація. Соціокультурна форма сексуальної дезадаптації. Статерольова форма сексуальної дезадаптації. Комунікативна форма сексуальної дезадаптації. Сексуальна аверсія. Конституційна форма сексуальної дезадаптації. Біоритмічна форма сексуальної дезадаптації. Віргогамія.
24. Складові сімейно-сексуальної гармонії та дисгармонії.

25. Аналіз сексуальної гармонії подружньої пари.
26. Сексуальні дисгармонії подружньої пари, їх класифікація. Методи психотерапевтичної корекції сімейної сексуальної дисгармонії.
27. Епідеміологія, фактори ризику причини і умови виникнення порушень і девіацій сексуального здоров'я.
28. Прояви і перебіг сексопатологічних порушень.
29. Основні закономірності формування сексопатологічних симптомів і синдромів.
30. Патогенез і класифікація сексуальних розладів, загальні принципи їх лікування і профілактики.
31. Основні прояви сексуальних розладів у жінок та чоловіків.
32. Класифікація статевих розладів. Принципи діагностики сексопатологічних захворювань.
33. Критерії діагностики копулятивних дисфункцій.
34. Сексуальні розлади у чоловіків.
35. Псевдоімпотенція.
36. Психогенний та органічний копулятивний розлад.
37. Змішані сексуальні розлади.
38. Патологічна мастурбація.
39. Сексуальні розлади, обумовлені ендокринними порушеннями.
40. Сексуальні розлади, обумовлені ураженням нервової системи.
41. Сексуальні розлади при психопатії. Сексуальні розлади при неврозах. Сексуальні розлади, обумовлені психічними розладами, алкоголізмом, прийомом наркотиків.
42. Сексуальні розлади обумовлені урологічними захворюваннями. Сексуальні дисфункції внаслідок гіпоспадії, епіспадії, порушення розвитку статевого члена, захворювань передміхурової залози, приапізму, хвороби Пейроні.
43. Сексуальні розлади, обумовлені серцево-судинними, соматичними захворюваннями, цукровим діабетом.
44. Сексуальні розлади у жінок. Класифікація розладів.
45. Сексуальна дезадаптація.
46. Статева холодність. Психогенні, конституційні, ретардаційні, симптоматичні, діенцефальні, ендокринні, генітально-рецептивні форми сексуальної дисфункції.
47. Гіперсексуальність у жінок.
48. Статеві неврози у жінок.
49. Патологічна мастурбація у жінок.
50. Сексуальні розлади, обумовлені ендокринними порушеннями у жінок.
51. Сексуальні розлади, обумовлені ураженням нервової системи у жінок.
52. Сексуальні розлади при психопатії у жінок. Сексуальні розлади при неврозах. Сексуальні розлади, обумовлені психічними розладами, алкоголізмом, прийомом наркотиків.
53. Сексуальні розлади, обумовлені запальними процесами геніталій.
54. Сексуальні девіації. Актуальність проблеми статевих збочень. Поняття фізіологічних проявів в сексології, класифікація перверсій та девіацій, організаційні, медичні та юридичні аспекти проблеми.
55. Психотерапевтична корекція за традиційними та нетрадиційними методами та методиками.

56. Вікові особливості проявів сексуальності. Особливості проявів фізіологічної та сексуально-патологічної поведінки за умов становлення сексуальності дитини. Особливості геронтологічної сексопатології в аспекті сексуальних проявів та адаптації. Діагностика, лікування та профілактика.
57. Судова сексопатологія. Медичні, юридичні, соціальні аспекти сексуальних злочинів. Психотерапевтична і невідкладна медична допомога при сексуальних збоченнях, звабах, зґвалтуваннях (жінок, чоловіків, дітей). Профілактика сексуальних злочинів.
58. Планування сім'ї. Актуальність проблеми на Україні. Законодавство про проблеми сімей та молоді. Контрацепція. Профілактика ЗПСШ та СНІДу. Безплідність подружньої пари. Класифікація; діагностика, принципи лікування, профілактика.
59. Етика та деонтологія в медичній сексології. Психологічні та характерологічні особливості людини з проявами копулятивної дисфункції у (жінок, чоловіків, дітей). Основні етичні та деонтологічні прийоми в роботі з сексологічними хворими та їх особливість.
60. Епідеміологія порушень сексуального здоров'я та організації сексологічної допомоги.
61. Семіотика порушень сексуального здоров'я. Симптоми і синдроми сексуальних розладів. Сексуальні комплекси і міфи.
62. Психопатологічні синдроми. Емоційні розлади. Розлади процесу мислення. Імпульсивні прояви. Нав'язливі прояви. Іпохондричні синдроми.
63. Причини та умови розладів сексуального здоров'я. Роль соціальних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль психологічних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль соціо-психологічних факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Роль медико-біологічних (анатомо-фізіологічних) факторів в генезі порушень сексуального здоров'я. Етіологічні фактори і патогенетичні механізми порушень сексуального здоров'я. Порушення мотивації сексуальної поведінки.
64. Психосоматичні співвідношення при порушенні сексуального здоров'я.
65. Класифікація порушень сексуального здоров'я.
66. Діагностика порушень сексуального здоров'я. Методи сексологічного обстеження чоловіків та жінок. Метод визначення рівня психологічної, соціально-психологічної та сексуально-поведінкової адаптації подружжя. Додаткові методи обстеження пацієнтів. Карта сексологічного обстеження шлюбної пари. Системно-структурний аналіз сексуального здоров'я.
67. Корекція порушень сексуального здоров'я. Корекція психологічної та соціальнопсихологічної дезадаптації подружжя. Медикаментозне лікування сексуальних розладів. Фізіотерапія сексуальних розладів. Лікувальна фізкультура. Допоміжні та хірургічні методи лікування. Психопрофілактика порушень сексуального здоров'я та питання деонтології. Система і принципи психопрофілактики. Психопрофілактика сексуальної дисфункції у чоловіків та жінок. Психопрофілактика сексуальної дисгармонії шлюбної пари. Деонтологія в практиці лікаря-сексопатолога.

9. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ПІДСУМКОВИМ КОНТРОЛЕМ У ФОРМІ ЕКЗАМЕНУ/ ЗАЛІКУ

<i>Денна форма навчання</i>			
<i>Поточний контроль</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання

Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	25
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Виконання індивідуальних завдань (науково-дослідна робота студента)			
1.3. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе)	10
1.4. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до розкладу занять і графіку ІКР	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР, наукових конференцій та круглих столів.	5
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль екзамен / залік			50
Всього балів			100

10. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ (для іспиту / заліку)

Рівень знань оцінюється:

- «відмінно» / «зараховано» А - від 90 до 100 балів. Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» В - від 82 до 89 балів. Студент володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

- «добре» / «зараховано» С - від 74 до 81 балів. Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді,

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

- «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

- «задовільно» / «зараховано» E - від 60 до 63 балів. Студент був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

- «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» Fx – від 35 до 59 балів. Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

- «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Студент не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100 (10-12)	A	Відмінно	зараховано
82-89 (8-9)	B	Добре	
74-81(6-7)	C	Задовільно	
64-73 (5)	D		
60-63 (4)	E		
35-59 (3)	Fx	незадовільно	не зараховано
1-34 (2)	F		

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Сексологія: навчальний посібник / В. В. Кришталь, Є. В. Кришталь, Т. В. Кришталь – Харків. 2008.- 990 с.
2. Словник: секс-довідник / М.І. Бойко, В.Н. Виноградов. - Київ, 2008. - 512 с.
3. Сексопатологія. Національний підручник / Під ред.. Є.В.Кришталь, Б.М. Ворник. 2012. - 925 с.

Допоміжна

1. Клінічна андрологія. За редакцією М.І. Бойка — Київ: “Бібліотека здоров'я України”, 2013. 222 с.
2. Предмет та завдання медичної сексології. Історія становлення і розвитку медичної сексології. Сексуальне здоров'я. /Методичні вказівки /Георгієвська Н.В., Кришталь В.Є., ХНМУ, 2013, 10 с.
3. Становлення і формування сексуальності людини. Анатомо-фізіологічні основи сексуальності. Сексуальна гармонія. /Методичні вказівки / Кожина Г.М., Георгієвська Н.В., Кришталь В.Є., ХНМУ, 2013, 14 с.
4. Сексопатологія (чоловіків та жінок) /Методичні вказівки /Георгієвська Н.В., Кришталь В.Є., ХНМУ, 2013, 25 с.

5. Сексуальна адаптація та її рівні. Терапія та профілактика сексуальних розладів. /Методичні вказівки /Георгієвська Н.В., Кришталь В.Є., ХНМУ, 10 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
2. Он-лайн бібліотека. URL: <http://www.lib.com.ua>.